אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תרפח

תמצית האגרת

תאריך ומקום: סיון תרע"ד - יפו
נמען: בנו, הרב צבי יהודה

ברכה פיוטית לשבועות: הרב קוק מתקשה להביע את רוח האב בישבילים כבושים. הלכה: מזוזה בדירה שכורה בשותפות נכרי - לפי רבי עקיבא איגר, ולדעתו פטור, כי הבית יכול לשוב לרשות הנכרי.

עיקרי הדברים

- ברכה לשבועות.
- מזוזה בשותפות נכרי.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

בע"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], [סיון תרע"ד[4]]

וגדול החפץ ועמוק בן יקיר לי, לכתוב לך שלא בגבולות הנימוסים, שלא כצמצומי הברכות הנהוגות, היוכלו שבילים כבושים להביע תוכן רוח אב הומה מעומק נשמה לנפש אהובה, חבת אורים, ואם הביטויים שנתכווצו נותר ופיגול הנם, ומה אמצא תחתם לא אדעה, תעמד הדומיה ותקרא בקולה המיוחד ואזנך הפתוחה ב"ה[5] לקשב הגיונותי אבטח שתאזין, וברכותי החבוייות יפוזו לפניך בגלי זהבם, ליום שמחת עולמי עולמים ליום חג התבל, אשר לא ידע עדנה להעריכו, ליום הבכורים שלנו, [חג השבועות] שעם מרומם מחוגי כל הגה, יודע לתארו באדירות הקודש: יום מתן תורתנו, ומני ארץ האורה אור גדול ומבהיק יאיר לך בני מחמדי, אור חיים וישע. סוף-כל-סוף תלאה נפשנו מבלי הגות דברים במבטאים אשר דרכיהם נסללו, וברכתי מתפרצת, וכל הדרכים לפניה כשרים הם, גם ההרגל הישן והבנליות מתחדשת בחידוש חדש, ושלו'[6] וברכה מקודש לך אשא, וגיאות ד' ימלא לבבי, ותודה וברכה רנן ותפילה מלאו קרבי. בד' לי עז, ורוח קדשו יאמצך, ואור תורה, ושמחת מצוה, ובוהק נרה יאיר לך לאומץ וגודל סלה. חזק בני ואמץ, ויהי ד' עמך, בן חכם ישמח אב. [משלי י, א]

חפצתי לטייל בפרטים, בדבר המזוזה ועוד הפעם מניעות שונות. דברי רע"א סי'[7] סו [שו"ת רבי עקיבא איגר] תראה בע"ה, מה שהעיר בשותפות של נכרי וישראל בדבר שא"ב[8] דין חלוקה ע"פ[9]

---

1 בע"ה - בעזרת השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרע"ד - השנה תרע"ד (1913/1914)
5 ב"ה - ברוך השם
6 ושלו' - ושלום
7 סי' - סימן
8 שא"ב - שאין בו
9 ע"פ - על פי

דברי הר"ן[10] נדרים, שבכל זמן שכ"א משתמש כולו שלו. ולע"ד[11] כיון דבית סתם היא ד"א ואין בה ד"ח[12], הרי התורה שפטרה שותפות נכרי, אם מקרא ידעינן לה פטרה גם בכה"ג[13] מדלא פרשה, וע"כ[14] צריך לומר דמה שבעת השימוש ישוב להיות של עכו"ם[15] זהו ג"כ[16] דבר הפוטר, דאלת"ה[17] האיך משכח"ל[18] בבכורה שותפות עכו"ם הפוטר הלא בע"ח ודאי אין בהם ד"ח כ"ז[19] שהוא רק אחד, ובכל גווני מיירי ודאי קרא בזה, א"ו[20] דזה היחש שיוכל לשוב לרשות נכרי בלא שום קנין מצד ישראל הוי יד נכרי באמצע ופוטר. ופשוט דמהני לסמוך ע"ז[21] בשכירות כנדון דידך.

תל"י[22] על החוה"ש[23] אשר עמנו כלנו. מפני הטרדא אקצר כעת. שמח בני בשמחת תורה וקדושת הרגל וכט"ס[24]. אביך מתעדן באהבתך, מצפה אור ד' על עמו ועולמו,

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

10 הר"ן - רבנו נסים
11 ולע"ד - ולעניות דעתי
12 ד"ח - דברי חכמים
13 בכה"ג - בכהאי גוונא
14 וע"כ - ועל כן
15 עכו"ם - עובדי כוכבים ומזלות
16 ג"כ - גם כן
17 דאלת"ה - דאי לא תימא הכי
18 משכח"ל - משכחת לה (מוצאים מצב כזה)
19 כ"ז - כל זה
20 א"ו - אלא ודאי
21 ע"ז - על זה
22 תל"י - תודה לא-ל יתברך
23 החוה"ש - החיים והשלום
24 וכט"ס - וכל טוב סלה